

POLINOS DIENORAŠTIS

ČEČENIJA, 1999–2002 m.

Skiriama šiuolaikinės Rusijos vadovams

Iš karo lauko dienoraščio:

„Visi mes, karo kliudytieji,
tapome juodosios dėmės dalimi.
Panašiai kaip skylė, kulkos pramušta
kaukolėj, virsta kaukolės dalimi.
Negana to – virtome jos trečiąja akimi,
plačiai atmerkta į nebūtį...“

STANISLAVAS BOŽKO
„Metų laikas – Karas“

1999 m. rugsėjo 24 d.

10.05

Šiandien mus truputį bombardavo. Ir kaimynai jau nebėjo į darbą, nes bijo. O aš su mama eisiu į turgavietę – prekiauti. Aš jai padedu. Mano mokykloj – kalbos apie jos uždarymą. Visi šneka:
„Karas.“

14.05

Girdisi lėktuvų ūžesys. Jie mėto bombas, bet kol kas – toli. Grozno centre, kur yra turgavietė, aš jaučiu tik žemės virpesį. Ir viskas. Niekur neišeinu.

O kur man eiti?

Aš čia.

Polina

1999 m. rugsėjo 25 d.

Šiandien grūmiausi eilėje prie duonos. Azerbaidžaniečiai, kurie į mūsų miestą atveždavo savo prekių, išvažiavo. Nėra kuo prekiaut!

Dar sumaniau užsirašyti papločių su sūriu receptą.

Jie tokie skanūs!

Aš iškepsiu jų, kai ateis taika.

1999 m. rugsėjo 26 d.

I turgavietę néjom: užsikimšo namo kanalizacija. Kažkas iš kaimynų užkimšo ir neprisipažįsta. Mes išsikvietėm šaltkalvį-santechniką. Santechnikas rusas buvo girtas ir jam pasidarė bloga. Teko lėkti kvieсти medicinos sesutę ir suleisti jam vaistų. Jis vos nenumirė nuo širdies priepuolio.

Ir prigrūsta kanalizacija pratęsė savo egzistavimą.

1999 m. rugsėjo 27 d.

Mūsų Senajam pramoniniam rajone bombardavo „Berželio“ stotelę, visai šalia mūsų. Bombardavo iš ryto.

Skaitysiu Šekspyrą. Mūsų bibliotekoje dvylika jo knygų.

Knygos senos, išleistas XX amžiaus pradžioj. Jas pirko mano senelis žurnalistas, kino operatorius. Jis žuvo 1994 metais, Pirmojo karo pradžioje, per ligoninės apšaudymą Gegužės Pirmosios gatvėj.

Naktį sapnavosi kraupūs sapnai.

1999 m. rugsėjo 29 d.

Bombarduoja.

Mano mylimiausia teta Mariam išvažiavo į Ingūšiją.

1999 m. rugsėjo 30 d.

Bombardavo tiltus.

Dar per radiją pranešė, kad apytikriai spalio 10-ąją įvažiuos federalinės kariuomenės tankai.

Pagalvojau ir nusprendžiau, kad, jei jau karas, reikia susirasti ir nusipirkti tamsią baltinių, kad nereikėtų taip dažnai skalbti.

Peštynėse paėmiau duonos. Žmonės tarsi išsikraustė iš proto.

1999 m. spalio 1 d.

Vakar ir užvakar bombardavo. Šnekama, kad pataikė į 7-ąją ligoninę. Vietinis radijas pranešė: 420 žmonių užmušta, apie 1 000 sužeistų.

Mieste sklando gandai. Dažnai tie „duomenys“ prieštarangi. Kad bus naujas karo sūkis, mus rugpjūtį įspėjo profesorius V. Nunaivas – pažįstamas gydytojas kardiologas. Tačiau mes juo nepatikėjom. Prisipirkom naujų prekių.

Rugpjūčio 6-ąją sužinojom: iš Grozno išvažiavo žuvusio prezidento Dž. Dudajevo našlė. Kiek informacijos! Tikėti galima tik tuo, ką matei savo akimis. Ir jokiu būdu negalima kliautis ausimis!

Rugsėjo 30-ąją mums vėl patvino kanalizacija. Kvietėm santechnikus, bet nė vienas neatėjo. Vargom pačios. O „brangieji“ kaimynai toliau viską nuleidžia žemyn. Per juos mes nešiojam kibirais.